

מסורת הש"ס עם הוספות

(א) ר"ה כה: סנהדרין יא:ז, (ב) [קידושין נו. ע"ז טז: זכמים ע: חולין יא.], (ג) מנחות סו., (ד) שם טז: [תוספ' מנחות פי"א.], (ה) זבחים ט. פסחים קכ: זכמים נו: מילתא דר"י פרשת זב., (ו) סוטה מט., (ז) ויקרא יד ד, (ח) ר"ה כז., (ט) ציין ילקוט' ריש פרשת ויקהל, (י) פסחים קכ. [ע"י תוספות זכמים נו: ד"ה ואיצט"י אימא (השני)], (כ) ציין רש"י לקמז.ל: ד"ה מצפרא, (ל) [גביות דף ו: וע"ע סנהדרין לה.].

סמל של חג החנוכה

חַגְּהוֹת הַבִּיחַ (א) גמ' משמח רבן גמליאל הוזקן בעול: (ב) תוס' ד"ה ולהקטר חללים דכתיב כל וכו' אלל אס לא שלטה צהן האור אין נמשכין: (ג) שם ד"ה הקורא וכו' אמר רב אדאבובי ביו"ט שחל להיות בשבת שאלמלא שבת אין נביא במנחה ונרין לומר כו' צמננה בשבת לאו דוקא נביא כנ"ל ומיעוט כשחל ביו"ט נמחק: (ד) [מכתי"י רש"י ד"ה שלא יצב על גבי המטה וכו'. אלא לו]:

סמל של חג החנוכה

- תורה אור השלם
- (א) כפר לעמך ישראל אשר פדית יי ואל תתן דם יְקִי בְּקֶרֶב עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכְפַּר לָהֶם הַדָּם: [דברים כא, ה]
- (ב) זאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמִּצְוֹעַ בַּיּוֹם שֶׁתִּרְאוּ וְהוּבֹא אֶל הַתֵּיבָן: [ויקרא יד, ב]
- (ג) צו את אהרן ואֵת בָּנָיו לֵאמֹר זאת תּוֹרַת הַעֲלָה הוּא הַעֲלָה על מוקדה על הַמִּזְבֵּחַ כֹּל הַלֵּילָה עד הבקר ואֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד בּוֹ: [ויקרא י, ב]
- (ד) וַתֵּתַן עַל הַשְּׁלֶחָן לָחֶם פָּנִים לִפְנֵי תַמִּיד: [שמות כה, ל]
- (ה) וַאֲכָלוּ אֶת הַבִּשְׂרָ בַלֵּילָה הַזֶּה צִלִּי אֵשׁ וּמִצּוֹת עַל מִדְּרִים יֵאָכְלוּ: [שמות יב, ח]
- (ו) וְעֲבַדְתִּי בַּבָּרֶץ מִצִּירִים בַּלֵּילָה הַזֶּה וְהַפִּיטִי כֹל בְּכוֹר בָּרֶרֶץ מִצִּירִים מֵאֲדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל אֲנִלִּי מִצִּירִים אֲעֹשֶׂה שְׂפָטִים אֲנִי יי: [שמות יב, יב]
- (ז) וַתָּהֵא פַה עֹמֵד עֲמִידִי וְאַתְּבִרָה אֲדִידִי אֶת כָּל הַמִּצְוָה וְהַחֲקִים וְהַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר תִּלְמִדָם וְעִשּׂוּ בָרֶרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נָתַן לָהֶם לְרִשְׁתָּהּ: [דברים ה, כח]
- (ח) בַּעֲלֹתִי הִתְּרָה לָקַחַת לַחֹת הָאֲבָנִים לַחֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר פָּרַת יי עִמָּכֶם וְאֲשֶׁב בְּהָר אֲרֻבָּעִים יוֹם וְאֲרַבְּעִים לַיְלָה לָחֶם לֹא אֲכָלְתִּי וּמִים לֹא שָׁתִיתִי: [דברים פ, ט]
- (ט) וְאֲנֹכִי עֹמְדִתִּי בְּהָר בְּרָמִים הָרְאשִׁימִם אֲרַבְּעִים יוֹם וְאֲרַבְּעִים לַיְלָה וַיִּשְׁמַע יי אֵלַי גַּם בַּפֶּעַם הַהוּא לֹא אָבִה יי הַשְׁחִיתִידִי: [דברים י, י]

הַגְּהוֹת וְצִוּוִּינִים
א [סוילוק בדיכין]
ליתא בכת"י וכמה ראשונים, וכ"ה ישר (דק"ס עי"ש):
ב בכת"י נוסף **אפילו** (וכ"ה במנחות):
ג [צ"ל לַפְּנֵי תַמִּיד (שמות כה) וכן איתא במנחות במשנה ובבריייתא צט ע"ב וכן איתא בתוספתא] (גליון):
ד [הג"י במנחות צט ע"ב שלא יל"ן] (גליון), וכן הוא בגליון הש"ס כת"י דצריך להגיה כאן שלא יל"ן, וכ"ה בגמ' כת"י:
ה בכמה כת"י ליתא "קראה אחד" וכ"ה ישר מאד, אלא שבגמ' בציון המשנה איתא גם בכת"י אלו (דק"ס), ואולי צ"ל **קוראה** אחד (שנויי נוסחאות במשניות):
ו בכת"י נוסף הוזקן, וכן בסמוך:
ז [י' "בשני ובחמישי" ליתא בכת"י, ונדצ"ל שיהו קורין בהן] (ממ"נ, וע"י רש"ש):
ח בכת"י איתא ובכ"י **מפרש טעמא** והכא וכו':
ט ברש"י שבר"ף דראשי חדשים **אינו אפור רק צנשים** וחול המועד נמי (וע"י רש"י לקמן כב ע"ב ד"ה ר"ח):
י [צ"ל נַקְבָּדוּרִין יַעֲבִידוּן] (גליון), ע"יש וב"ש"ש:
כ יש להוסיף מברך כ"ל **אחד** (באה"מ), וע"י ר"ן:

שנותנין על שמי המערכות שנאמר (ויקרא כד, ז) ונתת על המערכת לצונה וזה [שמות כה, כט]. שמי כפות מלאות לצונה כדמצינ (ויקרא כד) ונתת על המערכת לצונה וזה [שבת קלג:]. הישגחה. מערכות שעמדו שם בשבת זו. **ש"א יל"ן** [ויצ"ן] **שולחן ב"א** לַחֶם. דאין תמיד אלא שלא ילין שולחן לילה אחד בלא לחם. משום דעמד היטן שחרית מעט בשלחן והחדש ערבית מעט קרי ליה תמיד [מנחות צט:]. וד"א בר' **אלעזר בן עזריה**. צפיק צמרא (פסחים קכ:). דלאמר ממאורייתא אכילת פסח עד חלות וחו לא [פסחים עא.]. דנפקא ליה מקרא דאכילת פסח עד חלות ומתלות היו נותר והאי דכמיז לא תומירו ממנו עד בקר לשריפה אלא דעד בקר לאו צר שריפה הוא כדמיא צפ"ק דזכרות (ט). ר"א בן עזריה לומר עברז אמה וזנח וכנא השמש אמה אוכל מועד לאתן ממנ"ס אמה שורף [רשב"ם שם קכ:]. **בשבת במנחה**. משום יושבי קרנות, יושבי מניות כל ימות החול עוסקין כמחורא ואין קורין בשני ובחמישי תקון צגייתיה קריאה ימירה [ב"ק פב.]. **משמות רבן גמליאל** הוזקן **בב"ל** כבוד תורה. שעד שמת הוא היה בריאות בעולם ולא היו למדיין תורה אלא מעומד משמת הוא ירד חולי לעולם והוצרכו ללמוד תורה מיושב [סוטה מט.].

הקורא למפרע

משפט ביום. דכמיז והיה ציוס הנחילו את צניו (דברים כה) אורעה

כל הפרשה כולה להיות דין צמס' סנהדרין צפ' אחד דיני ממונות (דף לד:). **לטהרת מצורע**. צנפרים ועץ ארו ואוזב ושני תולעת:

דאמר מר קצירה וספירה בלילה. וילין לה צמס' מנחות מקראי:

כ"ל הלילה עד הבוקר. על מוקדה על המוצח כל הלילה עד הצוקר: ובר' יוסי. דאמר צמסכת מנחות אפילו תחדשה ערבית אף זו היתה תמיד ומהו תמיד שלא ילין שולחן בלא לחם אצל לרצון טפחו של זה מסדר צלד טפחו של מסלק:

הדרן עלך הקורא למפרע

הקורא.

עומד ויושב. אס ר"ה יושב. עומד אס ר"ה יושב: **קראוה שנים**. יחד ילאו ולא אמרינן אין שני קולות נשמעין כאחד^(א): **לא יברך**. אין כריך לצרך: **בשני ובחמישי בשבת ובשבת במנחה**. עזרא תיקן שיהו קורין בשני ובחמישי^(ב) **צצא קמא**^(ג) צפרק מרוצה (דף פג.) והכא אשמעינן דשלשה הן כהן ולוי **וישראל: ואין מוסיפין עליהן**. שלא יקשה לצבור מפני שהן ימי מלאכה ושצח צמנחה סמוך לחשיכה הוא שהרי כל היום היו רגילין לדרוש^(ד): **ואין מפטירין**. משום האי טעמא גופיה: **הפותח והחותם**. צגמ' מפרש: **ואין מוסיפין עליהן**. צראשי חדשים^(ה) וחול המועד נמי איכא ציטול מלאכה דמלאכת דצר האצד מותרת: **גמ' מה שאין בן בתורה**. שאין קורין צמורה צצור מיושב: **כביכול**. נאמר צהקצ"ה כצאדס שיכול להאמר **זו כן: ש"א ישב על גבי המטה (ז)**. אלא או שניהם על גבי המטה או שניהם על גבי קרקע: **ולומר**. מפי הגבורה: **יושב ושונה**. שנית לצדו מה שלמד: **רבות**. דצרים רכיס ונומים שאדס מהיר לשמען: וצלצד

פרק שני מגילה

ולחקטר חלבים (ג) כ"ל הלילה עד הבוקר.

שנתעכלו האצרים קודם חלות ששלטה צהן האור

אצל אס לא משלה צהן אין נמשכין^(א) אחר חלות כדאמר ר' יוחנן סוף פ"ק דיומא (דף כ:).: **לאתויי אכילת פסחים וד"א ברבי אלעזר ב"ע**. מ"מ נראה דהלכה כר' אלעזר

דהא איכא סתמא צערצי פסחים (פסחים קכ: ושם) דקאי כוותיה דתנן הפסח אחר חלות מנומא את הידים וכן משנה צאיוהו מקומן (זכמים דף נו:.) וסתמא צסוף פ"ק דזכרות (דף ט.) גצי מעשה וצאו צניו של רצן גמליאל מצית המשחה וכו' אמר להם כל מה שאמרו חכמים עד חלות מנותן עד שיעלה עמוד השחר ואילו אכילת פסחים לא קמני ומוקי לה כראצ"ע דאמר עד חלות וא"כ כריך למהר לאכול מצה צלילי פסחים קודם חלות ואפילו מצה של אפיקומן שהרי חיוצ מצה צומן הזה הוה דאורייתא^(א) אצל צהלל של אחר אפיקומן אין להחמיר כל כך שהרי מדרצנן הוא:

הדרן עלך הקורא למפרע

הקורא **יאת המגילה** עומד ויושב קראה אחד^(א) קראוה שנים יצאו מקום

שנהגו לברך יברך ושלא לברך לא יברך דבשני וחמישי בשבת במנחה קורין שלשה אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן ואין מפטירין בנביא הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה דבראשי חדשים יובחולו של מועד קורין ארבעה אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן ואין מפטירין בנביא הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה זה הכלל כל שיש בו מוסף ואינו יום טוב קורין ארבעה יביום טוב חמישה יביוה"כ ששה יבשבת שבעה אין פוחתין מהן יאב"ל מוסיפין עליהן יומפטירין בנביא הפותח והחותם בתורה מברך לפניה

מילי אמר רבי אבהו דאמר קרא ^(א) ואתה פה עמד עמדי ואמר רבי אבהו ^(א) אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו כביכול אף הקב"ה בעמידה וא"ר אבהו ^(א) מנין לרב שלא ישב על גבי מטה וישנה לתלמידו על גבי קרקע שנאמר ואתה פה עמד עמדי ת"ר ימימות משה ועד רבן גמליאל^(א) לא היו למדין תורה אלא מעומד משמת רבן גמליאל (ה) במל כבוד תורה כתוב אחד אומר ^(ח) ואשב בהר וכתוב אחד אומר ^(ט) ואנכי עמדתי בהר אמר רב עומד ולומד יושב ושונה ר' חנינא אמר לא עומד ולא יושב אלא שוחה רבי יוחנן אמר אין ישיבה אלא לשון עכבה שנאמר ^(א) ותשבו בקדש ימים רבים רבא אמר רבות מעומד וקשות מיושב: קראה אחד קראוה שנים יצאו וכו':

תנא

כא.

עין משפט
גר מצוה

זו א מיי" פ"ו מהלכות תמידין הלכה ו סמג עשין ר טוש"ע א"ח סימן תפט סעיף א:

גה ב מיי" פ"ח מהל' קרבן פסח הלכה יד סמג עשין רכו:

א ג מיי" פ"צ מהלכות מגילה הלכה ז סמג עשין מד"ס ד טוש"ע א"ח סי' תרצ סעיף א:

ב ד מיי" פ"צ מהלכות חפלה הלכה טו טור

ש"ע פ"ח ס"י קלה סעיף א:
ג ה מיי" שם טוש"ע א"ח סימן תכג סעיף א:
ד ו מיי" שם טוש"ע א"ח סי' תרכס סעיף א:

ה ז מיי" שם טוש"ע א"ח סי' תפח סעיף ג וסי' תלד סעיף א:

ו ח מיי" שם טוש"ע א"ח סימן תרכא סעיף א:

ז טי מיי" שם טוש"ע א"ח סי' רפצ סעיף א:

ח כ מיי" שם הלכה ב טוש"ע שם סעיף ד וסי' תפח סעיף ג וסימן תלד סעיף א וסי' תרכא סעיף א:
ט פ מיי" שם הלכה יא טוש"ע א"ח סי' קמא סעיף א:

י נו מיי" פ"ד מהלכות ת"ת הלכה ב טוש"ע י"ד

סי' רמו סעיף ט:
יא כ מיי" שם:

סמל של חג החנוכה

גליון הש"ס

גמ' אפמלא **מקרא כתוב**. ר"ה דף יז ע"ב סוטה דף יג ע"ב:

סמל של חג החנוכה

רבינו חננאל

אשר שברו אויבי היהודים וגו' לקריאת ההלל שנאמר זה היום עשה ה' לתקיעת שופר שנאמר יום תרועה ייהי לכם למוספין שנא' ביום צוותו את בני ישראל ואיתקש תפלת המוספין למוספין לנטילת לולב שנאמר ולקחתם לכם ביום הראשון וגו'. (פירוש) לודוי הפרים ולודוי המעשר ולודוי יוה"כ לסמיכה לשחיטה ולתנופה ולהגשה לקמיצה ולהקטרה למליקה ולקבלה להזאה להשקאת סוטה לעריפת העגלה לטהר את המצורע אלו כולן כשרים כל היום. כל הלילה כשר לקצירת העומר וחלבים ואימורין זה הכלל דבר שמצותו ביום כשר כל היום לאתויי סידור בויכין וכו' יוסי דתניא ר' יוסי אומר אפילו סילק לחם הפנים הישנה שחרית וסידר החדשה ערבית אין בכך כלום ומה אני מקיים לחם הפנים לפני תמיד שלא ילין שלחן בלא לחם: כל דבר שמצותו בלילה כשר כל הלילה לאתויי אכילת פסחים ודלא כר' אלעזר בן עזריה דתני עד חצות: ירושלמי דבר שדוחה את השבת ביום מהו שידחו מכשיריו בלילה והתנינן העמידו עושה חביתין לעשות חביתין תיפתר בחול. תני ר' אחא זה סדר התמיד לעבודת בית אלהינו בין בחול בין בשבת:

סמל של חג החנוכה

הדרן עלך הקורא את המגילה

הקורא את המגילה עומד ויושב יצא. תנא מה שאין כן בתורה שנאמר ואתה פה עומד עמדי. אמר רב מנין לרב שלא ישב ע"ג מטה ותלמיד ע"ג קרקע וישנה שנאמר ואתה פה עומד כלומר התלמיד כמו הרב: ת"ר מימות [משה] ועד ר"ג היו למדין תורה מעומד משמת ר"ג ירד חולי לעולם והתחילו לישב ולשנות והיינו דתנן במס' סוטה משמת ר"ג בטל כבוד התורה: כתוב אחד אומר ואשב בהר ארבעים יום וכתוב אחד אומר ואנכי עמדתי בהר. ואסיקנא רכות מעומד וקשות מיושב: מתני' קראה אחד את המגילה או קראה שנים ביחד יצאו.

פיקוחי רש"י
משפט ביום. נפקא לן בןסנהדרין (לד:.) מוהיה ציוס הנחילו את צניו ציוס אמה מפיל נחלות כו' ור"ה כה:ז. **כפרה כתיב בה**. כפר לעמך ישראל (דברים כה) [קידושין נו.]. **ביום טהרתו**. מלמד שאין מטהרין אותו גלילה [ויקרא יד, ב]. **והבאה ביום**. דכמיז (ויקרא כג) מיום הציאכס [וספירה] [ד]ממקמי הצאה דציוס [אף על גב דמיום הציאכס תספרו כמיז דמשמע אחר הצאה תספרון] דהא מיום הציאכס כמיז ולא משעת הציאכס כיון דחשכה מצערז יום הציאכס הוא [דהיום הולך אחר הלילה] [מנחות סו.]. **בויכין**. שנותנים צהס לצונה ושמים היו לשני קומני לצונה וענתה על המערכת לצונה וזה [שבת קלג:]. **הישגחה**. מערכות שעמדו שם בשבת זו. **ש"א יל"ן** [ויצ"ן] **שולחן ב"א** לַחֶם. דאין תמיד אלא שלא ילין שולחן לילה אחד בלא לחם. משום דעמד היטן שחרית מעט קרי ליה תמיד [מנחות צט:]. וד"א בר' **אלעזר בן עזריה**. צפיק צמרא (פסחים קכ:). דלאמר ממאורייתא אכילת פסח עד חלות ומתלות היו נותר והאי דכמיז לא תומירו ממנו עד בקר לשריפה אלא דעד בקר לאו צר שריפה הוא כדמיא צפ"ק דזכרות (ט). ר"א בן עזריה לומר עברז אמה וזנח וכנא השמש אמה אוכל מועד לאתן ממנ"ס אמה שורף [רשב"ם שם קכ:]. **בשבת במנחה**. משום יושבי קרנות, יושבי מניות כל ימות החול עוסקין כמחורא ואין קורין בשני ובחמישי תקון צגייתיה קריאה ימירה [ב"ק פב.]. **משמות רבן גמליאל** הוזקן **בב"ל** כבוד תורה. שעד שמת הוא היה בריאות בעולם ולא היו למדיין תורה אלא מעומד משמת הוא ירד חולי לעולם והוצרכו ללמוד תורה מיושב [סוטה מט.].

עין משפט ונר מצוה

יב א מיי פ"ב מהל' חפלה הלכה י טוש"ע
א"ח ס' קמא סעיף ב:
יג ב מיי שם הלכה יא:
יד ג מיי שם הלכה יג:
טו ד טוש"ע א"ח ס' קמא סעיף ב:

טז ה מיי פ"ב מהלכות מגילה הלכה ז
טז ט"ע א"ח ס' תרל סעיף ב:
יז ו ז מיי פ"א שם הלכה ג טוש"ע א"ח ס' תרלז

יח ח מיי פ"א מהלכות צרכות הלכה ז
טז ט"ע א"ח סימן כה סעיף ח:

יט י מיי פ"א מהל' מגילה הלכה ג
טז ט"ע א"ח סימן תרלז סעיף א:

כ ב מיי פ"ב מהלכות חפלה הלכה ג
סג עשין יט טוש"ע א"ח ס' קלו סעיף א:

כא פ מיי שם הלכה ד
טוש"ע א"ח שם סעיף ב:

כב פ מיי פ"ב מהלכות שקלים הלכה ז:

כג ז מיי פ"ג מהלכות צת הצמירה הלכה ח:
כד פ מיי פ"ד מהלכות כלי המקדש הל' כא:
כה ע מיי פ"ב מהל' חפלה הלכה ה
טז ט"ע א"ח ס' קלט סעיף ז:

כו פ מיי שם ה"ג טוש"ע א"ח ס' קלט סעיף א:

- תורה אור השלם
- (א) ויהי מה ארון ויֵאמֶר לוֹ רִוּץ וַיֵּרֶץ אַחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן הַגָּדֹל הַגִּבּוֹר וַיַּעֲבֹר אֶת הַכּוֹשֵׁי; (שמואל ב' יח, כג)
- (ב) וְהָיָא עֵבֶר לַפְּנִיָּהּ וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה שְׁבַע פְּעָמִים עַד גְּשֻׁתוֹ עַד אֲחֵיו; (בראשית לג, ג)
- (ג) עָלָה הַפָּרִץ לַפְּנִיָּהּ פָּרְצוּ וַיַּעֲבְרוּ שָׁעַר וַיֵּצְאוּ בּוֹ וַיַּעֲבֹר מִלִּבָּם לַפְּנִיָּהּ וַיֵּי בְּרֹאשָׁם; ^[מקור: ב, יג]
- (ד) בַּדְּבָר יֵי שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיּוֹ כָּל צְבָאִם; (תהלים לג, ו)
- (ה) דָּבָר אֵל אֶהְיֶה וְאֶמְרָתִי אֶלֵּי בְּהִשְׁתַּחֲוֶה אֶת תְּהִיַּת אֵל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה וַיֵּאֲרוּ שְׁבַע תְּהוֹרוֹת; (במדבר ת, ב)
- (ו) צִו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרָתִי אֶלְהֶם אֶת קִרְבְּנֵי לַחֲמִי לְאִשֵּׁי רִיחַ נִחְיָחִי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמִשְׁעוֹד; (במדבר כח, ב)

^{[ד] בַּדְּבָר יֵי שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיּוֹ כָּל צְבָאִם; (תהלים לג, ו)}

^{[ה] דָּבָר אֵל אֶהְיֶה וְאֶמְרָתִי אֶלֵּי בְּהִשְׁתַּחֲוֶה אֶת תְּהִיַּת אֵל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה וַיֵּאֲרוּ שְׁבַע תְּהוֹרוֹת; (במדבר ת, ב)}

^{[ו] צִו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרָתִי אֶלְהֶם אֶת קִרְבְּנֵי לַחֲמִי לְאִשֵּׁי רִיחַ נִחְיָחִי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמִשְׁעוֹד; (במדבר כח, ב)}

רבינו חננאל

תנא מה שאין כן בתורה:
ת"ר [בתורה] אחד קורא ואחד מתרגם ובלבד שלא יהו שנים קורין או שנים מתרגמין. ובנביא אחד קורא ושנים

מתרגמין ובלבד שלא יהו שנים קורין. ועשרה קורין ועשרה מתרגמין יצאו מ"ט (כאן) [כין] דחביבא להו מכווני דעתייהו:
מקום שנהגו לברך יברך הני מילי לאחריה אבל לפניה מצוה לברך דקי"ל כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן. ופרשן דהאי עובר לישנא דאקדומי הוא כדכתיב וילך ויעבר את הכושי. ומברך לפניה מנ"ח סימן. ולאחריה מברך האל הרב את ריבנו והדן את דיננו וגו' וחותם ברוך הנפרע לישראל מכל צריהם האל המושיע:
ממנ"י בשני ובחמישי ובמנחה בשבת קורין ג' אין פוחתין ואין מוסיפין עליהן ואין מפטירין בבניא. והני ג' כנגד כהנים ליום וישראלים. אין פוחתין מעשרה פסוקים בבכ"ב וידבר עולה מן המנין והני עשרה כנגד י' הדברות שנאמר למשה בסני'. ר' יוחנן אומר כנגד עשרה מאמרות שבהן נברא העולם ובראשית נמי מאמר הוא שנאמר בדבר ה' שמים נעשו.
אמר רבא ראשון שקרא ארבעה משוכב דתניא אמר ר' יוסי למה היה כתוב בקופות שתורמין בהן את הלשכה א' ב' ג' לידע איזה מהן נתרמה ראשון שמצוה בראשון פ' הקופה שהיה כתוב

בה אלף היא היתה ראשונה ומן השקלים שבתוכה קונין הקרבנות ומקריבין עד שישלמו ועוד מן השניה ואחריה עד

הפותח והחותם בתורה מברך לפניה ולאחריה. אוקימנא גזירה משום הנכנסים ומשום היוצאים דאי לא גזירה הפותח מברך לפניה ובחולו של מועד קורין ארבעה וכו':

בעא מיניה עולא בר רב מרבא פרשת ראש חודש כיצד

קורין אותה ^א צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי דהויין תמניא פסוקי היכי נעביד ניקרי תרי

תלתא תלתא פסוקין פשו להו תרי ^ב ואין משיירין בפרשה פחות משלשה פסוקין ניקרי ארבעה ארבעה פשו

להו שבעה וביום השבת הויין תרי ובראשי חדשיכם הויין חמשה היכי נעביד ניקרי תרי מהא וחד מהנך

אין

הקורא עומד

פרק שלישי מגילה

ובלבד שלא יהא אחד קורא ושנים מתרגמין. וכל שכן שאין שנים

קורין וטעמא משום דתרי קלי לא מישתמעין ^א: ובנביא אפילו אחד

קורא ושנים מתרגמין. שהתרגום אינו חלל להשמיע לנשים ועמי

הארץ שאין מכירין צלשון הקודש ^ב והתרגום הוא לעו הצבליים

וצתרגום של תורה לריכין אנו לחזור

שיחו מצינין את המנחות אבל צלז צלז

נציאים לא קפדי עליהו כולי האי:

ועשרה מתרגמין. (ג) לא גרסינן

שאין תרגום צתומים: ויעבר את

הכושי. ויקדם את הכושי: מקטרויא.

מקום: מנ"ח. על מקרא מגילה

ושעשה נסים ושהמיני: וידבר עולא

מן המנין. וידצר ה' אל משה לאמר

אע"פ שאין ללמוד ממנו כלום ^א:

בראשית נמי. דמשתעי צשמים

וצארן (ד) דכתיב דדצר ה' שמים

נעשו וצרות פיו כל נצאס: מואמר

הוא. אף הן צמאמר נצראו: נר

מערבי. הוא נר אמנעי למאן דאמר

נרות כפון ודרוס מונחין הוי אמנעי

משוך קימעא כלפי מערב חוץ משאר

נרות דלמאן דאמר מערב ומזרח מונחין

לא משום דהוי מערבי השני ^א כלפי

מזרח הכי איתא צמנחות: תורמין.

כהנים את הלשכה נותנין משקלי

שנה זו לתוכה לקנות מהן קרצנות

לצור לכל השנה: אל מול פני המנורה

יאירו שבעת הנרות. למול פני נר

שצנוף המנורה שהוא אמנעי היה

מולד פני ששה הנרות: ראשון.

מן שלשה שקרא ארצעה פסוקים

משוצח וכן שני וכן שלישי אס לא

עשה הראשון ועשה השני או אס

לא קראו לא הראשון ולא השני

ארצעה פסוקים וקרא אותן השלישי

משוצח ואס יש להן ריוח צפרשה

וקראו כל אחד ארצעה פסוקים כולן

לאתריה: מישום הנכנסין. שאס

יכנס אדם לצית הכנסת אחר שצרך

ראשון ואס לא ישמע את האחרים

מצרכין יאמר אין צרכה צתורה לפניה:

ומישום היוצאין. ולא שמעו את החותם

מצרך לאתריה והראשונים לא צרכו

יאמרו היוצאים אין צרכה צתורה

לאתריה: כיצד קורין. דז' צני

אדם: אין משיירין בפרשה כו'.‏

לקמן מפרש טעמא ואין מתחילין נמי

לקמן אמרינן לה ומפרש טעמא:

ליקרי

ליקוטי רש"י

[נדפס בסוף המסכת]